

- Kutsu syyskokoukseen Helsingissä 21.–22.11.2008
- Apurahansaajien sosiaaliturva hoidetaan Melassa
- Uusia jäseniä hyväksyttiin 39
- *Liitteenä syyskokouksen ilmoittautumislomake ja lisätietoa Tiedon tasa-arvo? -seminaarista*

Terveiset Ei-Helsingistä

Tietokirjailijoiden yhdistyksessä on 2 290 jäsentä, joista puolet asuu Helsingin seudulla ja puolet muualla. Helsingissä on yhdistyksen toimisto, ja siellä kokoontuvat hallitus, toimikunnat sekä syyskokous. Meillä Ei-Helsingissä järjestetään kevätkokous ja – mikä parasta – houkuttelevia aluetilaisuuksia.

Aluetilaisuuksia on pääkaupunkiseudun lisäksi Tampereella, Turussa, Oulussa, Jyväskylässä, Hämeenlinnassa, Kouvolassa, Kuopiossa, Joensuussa, Mikkelissä ja Seinäjoella. Näissä kaupungeissa järjestetään vuosittain pari tilaisuutta; kaiken kaikkiaan tapahtumia on kolmisenkymmentä vuodessa.

Tietokirjailijoiden aluetoiminta on poikkeuksellisen kiinnostavaa, koska jäsenkunta koostuu eri alojen asiantuntijoista. Olipa tilaisuuden teema mikä hyvänsä, luennoitsijat voidaan valita omasta jäsenistöstä, usein vielä omalta paikkakunnalta. Huippupuhujia on yleensä ollut helppo saada, kun yleisökin on parasta a-ryhmää. Esityksistä tavataan käydä vilkasta keskustelua, jota on mahdollista syventää yhteisen iltapalan ääressä, kiitos aluetoiminnan määrärahojen.

Sisältökeskeisyys on toiminnan vahva puoli. Puhujiksi kutsutaan tuoreiden kirjojen tekijöitä, ja ajankohtainen tarjonta tulee tutuksi. Tietokirjailijoiden tunnettuus paranee, sillä viestimissä näkyvyys on yhä ponnistuksista huolimatta vähäistä. Yhteistyö kirjaston, kulttuuritoimen, yliopiston tai muiden kumppaneiden kanssa sujuu kiitettävästi, mutta lehtien kiinnostus yhteistoimintaan vaihtelee.

Tietokirjoittaminen on yksinäistä puurtamista, johon harvoin saa työnohjausta. Aluetilaisuudet jakavat tietoa yhdistyksen ohjeista, ja tarjolla on vertaistukea. Vinkkejä saa niin kustannussopimuksiin kuin apuraha-anomuksiinkin. Tarpeen mukaan tapaamisissa vierailevat yhdistyksen toimihenkilöt, ja kokemustietoa menettelytavoista saa myös kollegoilta.

Monelle ei-helsingiläiselle aluetoiminta on luontevin kytkös yhdistykseen. Laajempi osallistuminen kun vaatii aikaa: Tampereelta, Oulusta tai Joensuusta saa varata ainakin neljä tuntia matkoihin millä välineellä tahansa, kustannuksia syntyy pienen apurahan verran ja omatuntoa kuormittavia hiilidioksidipäästöjäkin satoja kiloja. Tietokirjailijat voisivatkin suosia enemmän verkkokokouksia, jotka säästävät aikaa, rahaa ja ympäristöä – tietokoneet ja ohjelmistot ovat kaikkien saatavilla. Meille ei-helsingiläisille tämä sopisi hyvin: me olemme tottuneet toimimaan paikallisesti ja ajattelemaan globaalisti.

Riitta Suominen

aluetoimikunnan puheenjohtaja

**Tiedon tasa-arvo? Erityisryhmien tietokirjat -seminaari
Helsingissä Tieteiden talolla torstaina 20.11.2008 klo 17–19**

Mikä on jokoavain venäjäksi? Millaista tietokirjallisuutta vangeille pitäisi tehdä?

Onko saamenkielisiä tietokirjailijoita?

Lisätietoa seminaarista liitteessä.

Suomen tietokirjailijat ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään Helsingissä **lauantaina 22. marraskuuta klo 14.00** Tieteiden talossa (os. Kirkkokatu 6) Kruununhaassa. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 6. pykälässä mainitut asiat. Vuosikokouksen aluksi tietokirjailija FT **Anna Kortelainen** pitää esitelmän *Marraspäivä hautuumaalla: ajatuksia elämäkertakirjallisuudesta*.

Syyskokouspäivien ohjelma alkaa **perjantaina 21.11. klo 18.00** vastikään uudelleen avatussa Eläinmuseossa (os. Pohjoinen Rautatienkatu 13). Tilaisuuden aluksi Luonnontieteellisen keskusmuseon johtaja **Juhani Lokki** toivottaa jäsenistön tervetulleeksi, minkä jälkeen tutustutaan museon kokoelmiin oppaiden johdolla. Kierroksen jälkeen noin klo 19.30 alkaen nautitaan museon tiloissa buffet-illallinen.

Lauantaina 22.11. klo 11.00 ohjelma alkaa vierailulla Amos Andersonin taidemuseoon (os. Yrjönkatu 27), jossa on esillä mm. Suomen taidesäätiöiden yhdistyksen kokoelmista näyttely *Meidän kuvamme*. Lounas nautitaan klo 12.30 alkaen ravintola Pianossa Kruununhaassa (os. Rauhankatu 15), minkä jälkeen siirrytään syyskokoukseen Tieteiden taloon.

Syyskokoukseen ilmoitaudutaan torstaihin 13.11. mennessä liitteenä olevalla lomakkeella.

Puheenjohtajan ja hallituksen vaali

Yhdistyksen kevätkokouksen valitsema vaalivaliokunta piti järjestäytymiskokouksensa 10.9.2008. Valiokunnan puheenjohtajaksi valittiin **Asko Järvinen** ja varapuheenjohtajaksi **Kerttu Tirronen**. Valiokunta sopi menettelytavoista, joilla halukkaat voivat ilmoittautua ehdokkaiksi ja joilla ehdokkaat voivat esittäytyä jäsenkunnalle.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan kolmivuotiskausi 2006–2008 päättyy, joten syyskokouksen on valittava puheenjohtaja kaudelle 2009–2011. Sama henkilö voi olla

puheenjohtajana enintään kolme kolmivuotiskautta. **Pirjo Hiidenmaa** on ollut puheenjohtaja kaksi kolmivuotiskautta, joten hän voi asettua halutessaan ehdokkaaksi vielä yhdelle kolmivuotiskaudelle.

Hallituksen jäsenten toimikausi on kolme vuotta eli seuraava kausi on 2009–2011. Enimmäismäärä on yhteensä yhdeksän vuotta. Erovuorossa ovat hallituksen jäsenet **Markus Aaltonen, Jari Koskinen ja Osmo Pekonen**. Kaikki kolme voivat halutessaan asettua sääntöjen mukaan ehdokkaaksi.

Yhdistyksen varsinainen jäsen voi asettua ennakkoon ehdokkaaksi ilmoittamalla siitä yhdistyksen toimistoon viimeistään perjantaihin 17.10.2008 mennessä. Kirjallisen ilmoittautumisen liitteeksi toivotaan enintään liuskan mittaista esittelyä, joka jaetaan yhdistyksen syyskokouksen osanottajille.

Ehdokkaat esitellään yhdistyksen jäsen-tiedotteessa 7/2008, joka ilmestyy marraskuun alussa.

Vaalivaliokunta valmistelee kokoukseen 23.10.2008 esityksensä, jossa kaikkien vaalikelpoisten ehdokkaiden lisäksi ovat valiokunnan omat suositukset perustelluineen.

Syyskokous, jossa puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten vaali suoritetaan, pidetään Helsingissä lauantaina 22.11.2008.

Ehdokkaat voivat käyttää syyskokouksessa esittely- tai linjapuheenvuoron, jonka jälkeen ehdokkaille voidaan esittää kysymyksiä. Syyskokouksen osanottajat voivat myös käyttää kannatuspuheenvuoroja, jotka syyskokouksen puheenjohtaja jakaa.

Ehdokkuusasioissa voitte ottaa yhteyttä vaalivaliokuntaan sähköpostin välityksellä. Osoitteet ovat:

- heikki.j.eskelinen@articaline.net.fi
- asko.jarvinen4@luukku.com
- erkki.lakervi@arviopaja.com
- osmo.lappalainen@oulu.fi
- paula.moilanen@kolumbus.fi
- kerttu.tirronen@luukku.com

APURAHANSAAJIEN SOSIAALITURVA HOIDETAAN MELASSA

Apurahalla työskentelevien tutkijoiden ja taiteilijoiden sosiaaliturva paranee. Hallituksen esityksen mukaan apurahansaajat pääsevät 1.1.2009 alkaen maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisen lakisääteisen työeläketurvan samoin kuin tapaturmavakuutuksen piiriin.

Uudistuksen myötä Suomessa asuvan apurahansaajan on vakuutettava itsensä Maatalousyrittäjien eläkelaitoksessa (Mela), kun hänelle on Suomesta myönnetty työskentelyapuraha vähintään neljän kuukauden työskentelyyn Suomessa. Tietyin edellytyksin apurahansaajat voivat työskennellä myös ulkomailla.

Apurahan suuruuden tulee olla vähintään 3 093 euroa vuodessa. Apurahansaajan eläketurva määräytyy hänelle samalla tavoin kuin maatalousyrittäjällä.

Apurahansaajille tulee maksettavaksi lakisääteisiä vakuutusmaksuja keskimäärin noin 14 prosenttia apurahan määrästä.

Tällä hetkellä julkisen tai yksityisen rahoittajan myöntämän apurahan turvin työskentelevä ei ole työsuhteessa eikä yrittäjä, eikä häntä ole voitu vakuuttaa työeläkelakien mukaisesti.

Eduskunta vahvistaa apurahansaajia koskevat lakimuutokset syksyn aikana.

Melan internetsivuille laaditaan kattava tietopaketti apurahansaajille, kun lainsäädäntö asiasta valmistuu.

Lisätietoja Melan asiakaspalvelu, puh. 020 630 0650, vakuutus@mela.fi, www.mela.fi

VEROTTAJA PYYTÄÄ SELVITYKSIÄ AIEMPAA ENEMMÄN

Verottaja on kuluvan vuoden aikana kysellyt joiltakin Suomen tietokirjailijat ry:n jäseniltä yhdistykseltä saadun apurahan vero-oikeudellista luonnetta, josta veroimistoissa näyttää olevan erilaisia käsityksiä. Verottajakaan ei aina tunne tietokirjallisuutta yhtenä taiteen lajityyppinä. Pyydettyä apurahan saajan tulee voida osoittaa apurahan verovapaus, mutta tällaisen selvityksen antami-

nen on voinut olla hankalaa.

Muulta kuin julkisyhteisöltä ja Pohjoismaiden neuvostolta saadut stipendit, opintorahat ja muut apurahat sekä tunnustuspalkinnot ovat veronalaista tuloa vain siltä osin kuin niiden verovuonna yhteenlaskettu summa vähennettävien menojen jälkeen ylittää valtion taiteilija-apurahan vuotuisen summan. Vuonna 2008 summa on 15 848,16 euroa.

Apuraha on verovapaa silloin, kun se on saatu opintoja tai tieteellistä tai taiteellista toimintaa varten. Luova tietokirjoittaminen on taiteellista toimintaa. Apuraha on maksajan kannalta vastikkeeton suoritus: sen myöntämisestä ei aiheudu maksajalle taloudellista eikä muutakaan hyötyä.

Apurahat jaetaan eri apurahatyyppeihin. Suomen tietokirjailijat ry:n luovaan kirjalliseen työskentelyyn tarkoitetut apurahat ovat elatus- tai työskentelyapurahoja, jotka on tarkoitettu elinkustannusten rahoittamiseen. Oikeuskäytännön mukaan taiteellisesta työskentelystä johtuneita menoja ei kohdisteta osaksikaan apurahaan, joka on myönnetty turvaamaan ja parantamaan työskentelyedellytyksiä. Elatus- tai työskentelyapurahaan ei saa kohdistaa taiteellisesta toiminnasta aiheutuneita menoja, vaan ne vähennetään taiteilijan muista tuloista. Jos muita tuloja ei ole, taiteilijalle vahvistetaan tappio.

Suomen tietokirjailijat ry:n myöntämät laite-, matka-, koulutus- ja työtila-apurahat ovat ns. kohdeapurahoja. Jos esimerkiksi hankintakustannus on suurempi kuin myönnetty apuraha, erotuksen voi vähentää verotuksessa. Apuraha tulee käyttää kokonaan siihen tarkoitukseen, johon se on haettu

Lisätietoa antavat yhdistyksen toimistossa lakimies ja toiminnanjohtaja.

KUSTANTAJIEN ON MAHDOLLISTA AIKAISTAA TEKIJÄNPALKKIOIDEN MAKSAMISTA

Tekijänpalkkiot, jotka kustantajat maksavat edellisen vuoden myynnin perusteella, voidaan maksaa nykyään entistä varhemmin. Muutoksen on tehnyt mahdolliseksi tekninen kehitys. Eräät kustantajat ovat omatoimi-

sesti aikaistaneet tai aikaistamassa palkkioiden maksamista jopa tammikuun loppuun. Aiemmin kustannussopimuksissa on usein sovittu, että tekijänpalkkio maksetaan kesä- tai heinäkuun loppuun mennessä.

Kustantajien mahdollisuus maksaa tekijänpalkkiot aiempaa varhaisemmassa vaiheessa on hyvä ottaa huomioon neuvoteltaessa kustannussopimuksista.

POHJOISMAINEN KIRJAILIJAKOKOUS LAATI YHTEISEN MANIFESTIN

Pohjoismainen kirjailijakokous (19.–21.9.) laati Upsalassa tapahtuman päätteeksi manifestin, jossa tietokirjallisuudelle vaaditaan kulttuuripolitiikassa näkyvää paikkaa. Kokonaisuudessaan manifesti on luetta- vissa yhdistyksen verkkosivuilla Edunvalvonta-osion lausunnoissa.

UUSIA JÄSENIÄ HYVÄKSYTTIIN 39

Hallitus hyväksyi kokouksessaan 25.9.2008 jäseniksi seuraavat:

Tiia Aarnipuu, FM (Helsinki)
Anne Aurasmaa, dosentti, amanuenssi (Helsinki)
Christian Busse, toimittaja (Helsinki)
Mari Heikkinen, erityisluokanopettaja (Vantaa)
Marja Hiltunen, FK, lehtori (Ylöjärvi)
Kari Iloranta, DI (Helsinki)
Seppo Konttinen, taloustoimittaja (Helsinki)
Inkeri Kulusjärvi, FM, lehtori (Espoo)
Leena Lahti, FT (Helsinki)
Mirkka Lappalainen, FT (Helsinki),
Mervi Lehmusoksa, opettaja, puutarhuri (Helsinki)
Heikki Lehti, LKT (Kerava)
Heikki Lehtonen, metsänhoitaja, ekonomi (Lohja)
Anne Lindholm-Kärki, psykoterapeutti (Helsinki)
Mikko Majander, VTT (Helsinki)
Risto Marjomaa, FT (Helsinki)

Olli Matikainen, FT, dosentti (Jyväskylä)
Sakari Melander, OTK, VT (Espoo)
Arto Mustajoki, professori (Orivesi)
Sirkku Myllyntausta, FM, lehtori (Lohja)
Heidi Mäkäläinen, FM, KM, lehtori (Helsinki)
Timo Niitemaa, VTM, tiedottaja (Turku)
Jake Nyman, toimittaja (Helsinki)
Susanne Nyman, FM, lehtori (Kemi)
Tuukka Pääkkönen, oppikirjailija (Turku)
Heikki Rantatupa, FT, dosentti (Jyväskylän mlk.)
Kimmo Rentola, professori (Helsinki)
Teuvo Sankila, FM, toimitusjohtaja (Vantaa)
Timo Soukola, FT (Espoo)
Outi Takala, KM, päiväkodin johtaja (Riihimäki)
Annika Teppo, dosentti, tutkijatohtori (Helsinki)
Kaisa Tukia, FM, opettaja (Järvenpää)
Kari Uoti, OTT, MBA (Helsinki)
Kirsi Vakkilainen, FM, lehtori (Espoo)
Päivi Valtonen, FM, lehtori (Turku)
Katri Viitanen, tietokirjailija (Loppi)
Ulvi Wirén, LL, tietokirjailija (Espoo)
Juha Virkki, YTM, toimittaja (Jyväskylä)
Susanna Välimäki, FT, tutkija (Helsinki)

VARAA TUUMANTUPA TALVILOMAKSI TAI PÄÄSIÄISEKSI JOULUKUUSSA

Tuumantuvan suosituimpien lomaviikkojen varaustapa muuttuu. Vuoden 2009 talvilo- maviikkojen ja pääsiäisen eli 14.2.–18.4. ajalle varaukset otetaan vastaan toimistossa 1.–12.12. Mikäli samalle viikolle tulee useita varauksia, varaaja ratkaistaan arvalla.

Uudella varaustavalla pyritään siihen, että suosituimpien lomaviikkojen varauk- sessa tapahtuu kiertoa.

Muiden lomaviikkojen osalta varauk- sia otetaan toimistossa vastaan entiseen tapaan jatkuvasti.

TÄRKEÄT PÄIVÄMÄÄRÄT

- Hallituksen kokoukset 23.10., 19.11., 11.12.
- Helsingin kirjamessut 23.–26.10.
- Erityisryhmien tietokirjat -seminaari 20.11.
- Syyskokous Helsingissä 21–22.11.